

ด้านการศึกษา

ยุทธศาสตร์ด้าน

การพัฒนา

และเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์

11

ศักยภาพคน

และสังคม

๕๐๖

12

การพัฒนาการเรียนรู้

๕๐๖

ยุทธศาสตร์ด้าน

การสร้างโอกาส

และความเสมอภาค

ทางสังคม

15

เพิ่มงานใหม่

๕๐๖

ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา
ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีด
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
และปรับปรุงระบบการศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร
เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับ
ความหลากหลายของการจัดการศึกษา
และสร้างเสริมธรรมาภิบาล

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการศึกษา
ได้บรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของผลอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้
จำนวน 1 เป้าหมายแล้ว ประกอบด้วย

CR12G01

ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและเป็นพลเมืองที่ดี รัฐพิธีและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ ส่งผลให้ (1) ผู้เรียนได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและตรงตามศักยภาพของผู้เรียน จากการนำระบบวัดผลที่เน้นประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน (2) ประชากรนอกระบบการศึกษา วัยเรียนระดับ ป.1 - ม.3 อายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการจัดการศึกษาภาคบังคับที่มีความครอบคลุม (3) เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาและสามารถเข้าถึงการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างเต็มศักยภาพ จากการดำเนินการทดสอบเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา (4) ครูอาชีพศึกษาได้รับการพัฒนาประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการเพิ่มขึ้น และครูฝึกในสถานประกอบการได้รับการพัฒนาทักษะการถ่ายทอดหรือสอนงาน การวัดและประเมินผล และระบบการดูแลผู้เรียนเพิ่มขึ้น (5) มีระบบ credit bank ที่สามารถให้คุณวุฒิบ่อยๆ กับผู้เรียน และสะสมเพื่อเทียบโอนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจบการศึกษาระดับปริญญาได้ และ (6) เกิดการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมไปถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ จากการนำกรอบมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพครูไปใช้ อันจะส่งผลให้เกิดการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในภาพรวมต่อไป

โดยผลลัพธ์การดำเนินการตามเป้าหมายข้างต้น ส่งผลให้เกิดการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 258 ที่กำหนดให้ (1) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตาม มาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สม กับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (2) ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา 54 ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (3) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ให้มีผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม กับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล ของผู้ประกอบวิชาชีพครู (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกัน ทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

1

ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

- โครงการสำรวจสถานะความพร้อมในการเข้าสู่ระบบการศึกษาของเด็กปฐมวัย โดยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบาย (RIPED) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลแบบออนไลน์ (Thailand School Readiness Database) และจัดเก็บข้อมูลสถานะความพร้อมในการเข้าสู่ระบบการศึกษาของเด็กปฐมวัยสำหรับประเทศไทยแบบออนไลน์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับนานาชาติ เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลสถานะความพร้อมในการเข้าสู่ระบบการศึกษาของเด็กปฐมวัย (School Readiness) ทั่วประเทศ
- จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย และการขับเคลื่อนสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย โดยกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังจะเลื่อนชั้นไปเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในปีถัดไปในแต่ละจังหวัด โดยวัดทักษะพื้นฐานของเด็กปฐมวัยด้านภาษาด้านคณิตศาสตร์ และ Executive Functions (EFs) ควบคู่กับการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือนและสถานศึกษา ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดระยะการดำเนินงานของโครงการไว้ 5 ระยะ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2560 – 2565 โดยปัจจุบันโครงการดำเนินงานไปแล้วในพื้นที่ 73 จังหวัด ซึ่งจะดำเนินการสำรวจให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 77 จังหวัดในช่วงต้น พ.ศ. 2566 ต่อไป
- โครงการวิจัยพัฒนาฐานข้อมูลสถานะความพร้อมในการเข้าสู่ระบบการศึกษา และข้อมูลเด็กปฐมวัยแบบตัวอย่างซ้ำ (Longitudinal Data) ที่มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในระยะยาวสำหรับการศึกษาวิเคราะห์และประเมินคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

2

ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา 54 ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

- ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา จำนวน 7,142 คน ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา หรือพัฒนาทักษะอาชีพ ดำเนินการโดยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) โดยอาศัยการทำงานเชิงพื้นที่หรือการใช้ชุมชนท้องถิ่นเป็นฐานในการทำงาน ช่วยให้การขับเคลื่อนเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นไปอย่างบูรณาการ เพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- จัดทำระบบและบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ โดย กสศ. ร่วมกับภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน ในพื้นที่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อค้นหา วางแผน ช่วยเหลือดูแล และพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบอย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการเป็นรายบุคคล โดยมีเด็กและเยาวชนนอกระบบที่อยู่ในภาวะยากลำบากได้รับประโยชน์จำนวน 36,268 คน พร้อมกับได้เสริมสร้างศักยภาพของครูนอกระบบการศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการติดตาม ดูแล และให้คำแนะนำแก่เด็กและเยาวชนนอกระบบกลุ่มนี้ จำนวน 3,471 คน

3

ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ให้ได้มีผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

- โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาสมรรถนะตามความเชี่ยวชาญเฉพาะ/บริบทพื้นที่ การพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสนองพระราชดำริ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียนให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- แผนปฏิบัติโครงการพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะ (Excellent Teacher) ให้แก่ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาที่ได้รับการพัฒนา จำนวน 420 คน และครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 70 คน

- แผนปฏิบัติโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์การพัฒนาหรือกฎหมายกำหนด จำนวน 1,460 คน
- แผนปฏิบัติโครงการพัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรอาชีวศึกษา ให้แก่ ข้าราชการพลเรือนสามัญ บุคลากรอาชีวศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 610 คน

4

ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

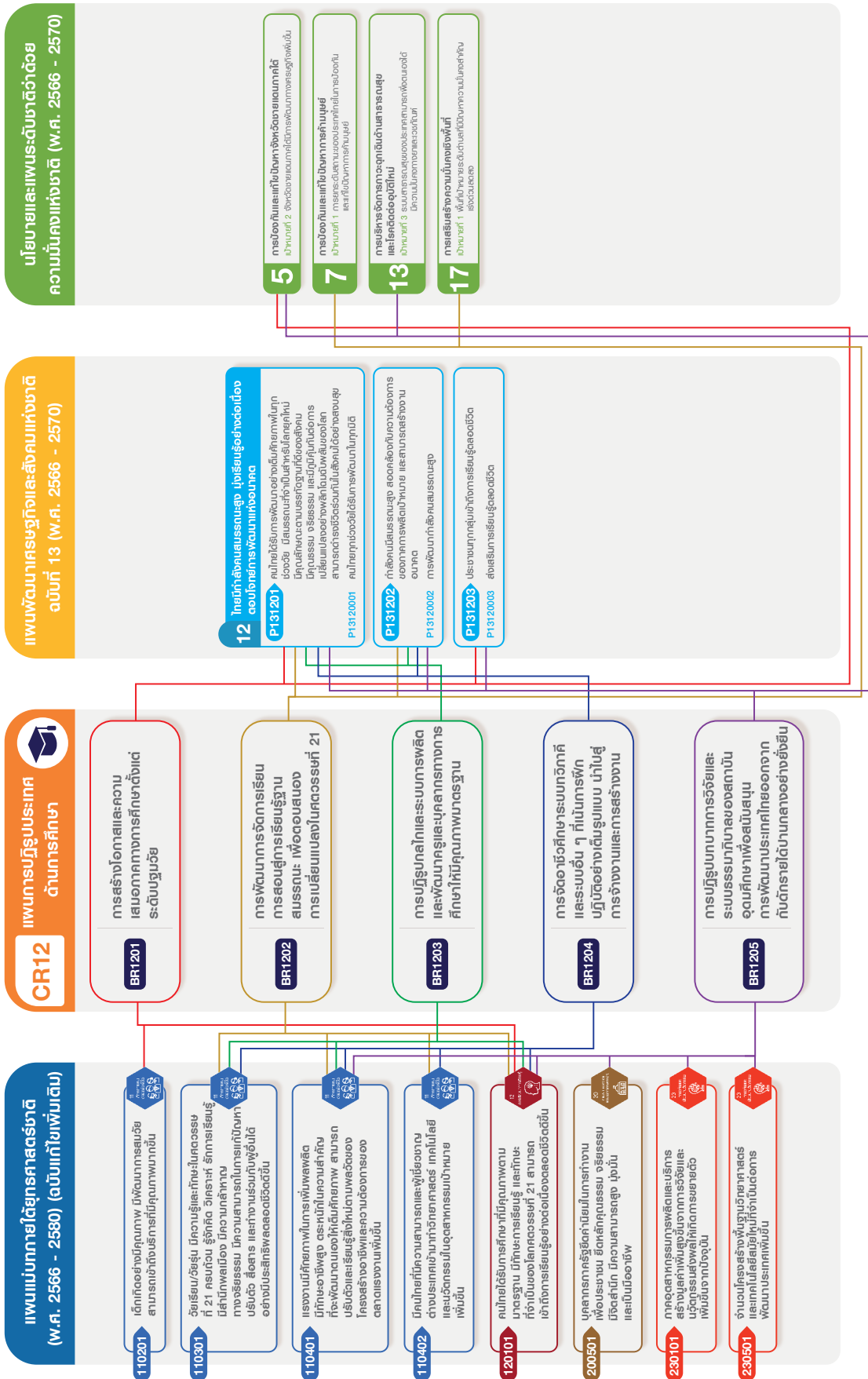
- การขับเคลื่อนรูปแบบการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับที่เน้นการปฏิบัติ และการพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งดำเนินการผ่านโครงการพัฒนาระบบการวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การสนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำหรับใช้ในการศึกษา รวมไปถึงการดำเนินงานขับเคลื่อนการนำผลการประเมินไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพวัดประเมินผลในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อสร้างสมรรถนะการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 โดยการนำนักเรียนเข้าใช้งานแพลตฟอร์ม PISA Style Online Testing เพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมินสมรรถนะการคิดขั้นสูงตามแนวทางการประเมิน PISA ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ และด้านการอ่าน
- จัดทำ “ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ” โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เพื่อให้คนทุกช่วงวัยสามารถนำหน่วยกิตจากกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมทั่วไป หลักสูตรประกาศนียบัตร และหลักสูตรแบบ Non Degree ไปเก็บสะสมเพื่อขอรับใบประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรการเป็นผู้มีทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและทำธุรกิจต่อไป
- จัดทำแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานกลางธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อเทียบโอนตามเกณฑ์และมาตรฐานแต่ละระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยถึงอุดมศึกษา ซึ่งเห็นชอบโดยที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 2/2565 ทั้งนี้ ได้มีการเสนอให้แต่งตั้ง “คณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ” โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เป็นหน่วยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดศูนย์สะสมหน่วยกิตประจำจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่รับเรื่องและเทียบโอนตามเกณฑ์และมาตรฐานในแต่ละระดับตั้งแต่ปฐมวัยถึงอุดมศึกษา

เพื่อให้การบรรลุผลสัมฤทธิ์ข้างต้นมีความยั่งยืน ในการดำเนินการระยะต่อไป ให้หน่วยงานของรัฐ ทั้งหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการ **ขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา** อย่างต่อเนื่อง ในการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษ ช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มีการผลิตและพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้มีผู้มีจิตวิญญาณ ของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถ และได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพใน การสอน รวมถึงการปรับปรุงการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด ผ่านกลไก ของแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้อง โดยประเด็นปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีความสอดคล้องกับ **แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. (2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)** ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมายแผนย่อย (Y1) 110201 เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น 110301 วัยเรียน/วัยรุ่นมีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิดวิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง มีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น 110401 แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความ สำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความ ต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น และ 110402 มีคนไทยที่มีความสามารถและผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเข้ามา ทำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในอุตสาหกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้น ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ เป้าหมายแผนย่อย (Y1) 120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น ประเด็นที่ 20 การบริการ ประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ เป้าหมายแผนย่อย (Y1) 200501 บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อ ประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ และประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เป้าหมายแผนย่อย (Y1) 230101 ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ สร้างมูลค่า เพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน และ 230501 จำนวนโครงสร้าง พื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)** หมายความว่า 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และ **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566-2570)** นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดชายแดนภาคใต้ นโยบายและแผนความมั่นคง ที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคใต้ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉิน ด้านสาธารณสุขและโรคอุบัติใหม่ และนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยแสดงความเชื่อมโยงประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กับเป้าหมายของแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้อง ไว้ดังนี้

ความสอดคล้องของประเด็นการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา
กับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายระดับกฎหมาย ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และเป้าหมาย ของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

หมายเหตุ : รายละเอียดตามภาพผนวก ข - ตารางแสดงความสอดคล้องของประเด็นการปฏิรูปประเทศกับเป้าหมายของแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้อง